

سؤالات آزمون نهایی درس: احکام ۳ (روش استنباط احکام)	پایه: دوازدهم	رشته: علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۸
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	
داخل کشور - خرداد ۱۴۰۴		ردیف	
سؤالات (پاسخ برگ دارد)		نمره	

تعریف اصطلاحات

۱	الف) فعل معصوم: (ب) اجتهاد: (ج) قاعدة اصالة الظهور: (د) اجماع منقول:	۲
---	--	---

درست یا نادرست

۲	الف) شیعیان به دلیل دسترسی به ائمه، حدود ۲۰۰ سال بعد از اهل تسنن احساس نیاز به علم اصول کردند. ب) هدف فقیهان و محدثان بزرگ از جمع آوری اکثر جوامع روایی، رفع نیازهای فقهی و شرعی بوده است. ج) اجماع در اصطلاح یعنی اتفاق نظر جمعی از فقهای متقدم در یک حکم شرعی. د) استفاده از عقل در فهم صحیح شریعت، نزد اصولیون، بدیهی نیست. ه) اگر ثابت شود جمله‌ای مفهوم دارد، آن مفهوم بی تردید حجت است. و) معامله، هر عمل غیر عبادی است که قصد قربت می‌خواهد.	۱.۵
---	--	-----

ارتباط بخشی (۲ مورد در ستون دوم اضافه می‌باشد)

۳	ستون اول	ستون دوم
		الف) جملاتی که اغلب اوقات مفهوم مخالف ندارند.
		ب) زیر بنای منابع فهم و درک معارف دینی
		ج) یکی از ادله اجتهادی لفظی
		د) دانش متمایز ساختن حجت شرعی از غیر آن
		۱- قرآن ۲- اصول فقه ۳- شرطی ۴- عقل ۵- درایه ۶- وصفی

چند گزینه‌ای

۴	الف) به جمله‌ای که در برابر عام قرار می‌گیرد و آن را از دایره شمولیت خارج می‌کند گفته می‌شود. ۱- خاص ۲- مقید ۳- مخصص ب) چرا جمله «اگر بخوابی وضویت باطل می‌شود» مفهوم مخالف ندارد؟ ۱- میان شرط و جواب، ملازمه نیست. ۲- جواب، متوقف و مترتب بر وجود شرط نیست. ۳- سببیت شرط برای جواب، انحصاری نیست. ج) قوی‌ترین عامل در جهت تأسیس علم اصول در شیعه، کدام مورد می‌باشد؟ ۱- اهتمام شارع مقدس به آموزش روش استنباط احکام ۲- دور شدن از عصر نصوص ۳- رقابت علمای شیعه با علمای اهل تسنن	۱.۵
صفحه ۱ از ۳		

سوالات آزمون نهایی درس: احکام ۳ (روش استنباط احکام)		پایه: دوازدهم	رشته: علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۸
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، اینترگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش		
داخل کشور - خرداد ۱۴۰۴		Azmoon.medu.ir		
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)			
نمره				

کوتاه پاسخ (۵ نمره)

۵	مشخص کنید در هر یک از موارد زیر، نهی و بطلان، ملازمه دارد یا ندارد؟ الف) قرض ربوی ب) بیع وقت نداء	۰,۵
۶	شروط «مقدمات حکمت» را بنویسید.	۱
۷	درباره «اجماع» به پرسش های زیر پاسخ دهید: الف) تفاوت اجماع نزد شیعه و اهل تسنن چیست؟ ب) توضیح دهید چرا اکثر فقها به اجماع های نقل شده از فقهای متقدم شیعه اعتماد می کنند؟	۰,۵ ۰,۷۵
۸	در هر یک از عبارت های زیر، کدام نوع از الفاظ عموم استفاده شده است؟ الف) إِحْتَرِمَ الْعُلَمَاءُ ب) كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ج) لَا تَشْتُمُ أَحَدًا	۱,۵
۹	هر یک از روایات زیر، بر حجیت کدام یک از اصول عملیه اشاره دارد؟ الف) حدیث رفع ب) أَخَوَكَ دِينَكَ فَاحْتِطْ لِدِينِكَ بِمَا شِئْتَ ج) إِذَا شَكَّكَتَ فَاَبْنِ عَلَى الْيَقِينِ	۰,۷۵

تکمیل نمودار

۱۰	با توجه به سرفصل های درس استصحاب، نمودار را تکمیل نمایید.	الف) ب) ج) د) ارکان شرایط استصحاب	۱
----	---	--	---

تجزیه و تحلیل (۲,۵ نمره)

ضمن تجزیه و تحلیل مطالب زیر و در نظر گرفتن مفاهیم کاربردی کتاب، به سؤالات داده شده، پاسخ دهید.

۱۱	در ساعت ورزش، سعید بدون اجازة همکلاسی خود، لباس ورزشی او را پوشیده است. در میان ساعت ورزش، اذان ظهر از بلندگوی مدرسه پخش می شود و سعید، با عجله و بدون تعویض لباس، به نمازخانه مدرسه می رود و نماز ظهر خود را می خواند تا به ادامه ورزش برسد. بعد از ساعت ورزش، متوجه می شود که صاحب لباس راضی نبوده است. الف) نماز ظهر سعید، چه حکمی دارد؟ (باطل یا صحیح) ب) با توجه به مطالب کتاب در بحث قاعده ملازمه، برای سعید توضیح دهید، چرا چنین حکمی بر نماز او جاری می شود؟	۰,۲ ۵ ۱
	صفحه ۲ از ۳	

سوالات آزمون نهایی درس: احکام ۳ (روش استنباط احکام)		پایه: دوازدهم	رشته: علوم و معارف اسلامی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۰۸
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
داخل کشور - خرداد ۱۴۰۴				
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)			
	نمره			

۱۲	زینب با لباسی پاک و طاهر، در حال حرکت در مسیر مصلی، برای اقامه نماز جمعه است. چرخ خودرویی که از کنار او می‌گذرد، در چاله‌ای می‌افتد و مقداری آب کثیف جمع شده در چاله خیابان، روی لباس او می‌پاشد. طبق اصل استصحاب، طهارت لباس زینب باقی می‌ماند و او می‌تواند با همین لباسی که بر تن دارد، نماز جمعه را اقامه نماید. توضیح دهید چرا در این حالت، استصحاب طهارت لباس زینب جاری می‌شود؟	۰,۷۵
۱۳	رضا به همراه تعدادی از دوستان خود برای کوهنوردی به اطراف شهر می‌روند. در طول حرکت، مسیر خود را گم کرده و پس از مدتی پیاده‌روی، برای استراحت، ساعتی را توقف می‌کنند. باتری تلفن همراه آن‌ها خالی شده و هیچ وسیله دیگری برای موقعیت‌یابی و تخمین فاصله خود از شهر ندارند؛ به طوری که به هیچ عنوان نمی‌دانند، چند کیلومتر از شهر فاصله دارند. وقت نماز ظهر فرا می‌رسد؛ اما نمی‌دانند نمازشان شکسته یا کامل است. (الف) رضا و دوستانش، نماز خود را چگونه باید بخوانند؟ (ب) طبق کدام یک از اصول عملیه، چنین حکمی صادر می‌شود؟	۰,۲ ۵ ۰,۲ ۵
پاسخ تشریحی (۵,۵ نمره)		
۱۴	جایگاه اجرای اصول عملیه را به طور کامل توضیح دهید.	۱
۱۵	ظهور امر و نهی در وجوب و حرمت، مشروط به چه شرایطی می‌باشد؟ (۲ مورد)	۱
۱۶	(الف) مقدمه عقلی و شرعی را تعریف کنید. (ب) برای هر کدام یک مثال بنویسید.	۱ ۰,۵
۱۷	یک قاعده عقلی را برای حجّیت احتیاط نام برده و آن را توضیح دهید.	۱
۱۸	(الف) توضیح دهید «تخیر» در کجا جاری می‌شود؟ (ب) چرا حجّیت آن بدیهی است و نیازی به استدلال ندارد؟	۰,۵ ۰,۵
	با آرزوی سربلندی برای تمامی دانش آموزان ایران زمین	۲۰
	صفحه ۳ از ۳	